



DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a, — dar prenumeratiunile se priimescu in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu 8 fi. pre 1/2 de anu 4 fi. pre unu triluniu 2 fi. éra pentru Strai-netate: pre anu 10 fi. pre 1/2 de anu 5 fi. pre unu triluniu 2 fi. 50 cr. in v. a. Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte sidieniele si banii de prenu-meratiune sunt de a se tramite la Redactiunea diriginte a diarnalului: Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de linia, si 30 cr. tacse timbrale.

TRICHI - HENERARICHI

BCU Cluj / Central University Library Cluj



. . . . Apoi da! - - Trei sfinti parinti Archierei — si romani — déca voinu . . . Pentru ocași'a santei dile de „Trei-Hierarchi“ n'am potutu să presentâmu Onor. publicu romanu ceva mai potrivit — decâtu acestu hierarchicescu trifoiu: parintele *Olténu*, parintele *Popasu*, și parintele *Hakmann*, trei capi bisericesci, ce, in fôrte multe privinție, sî-sémena. - - Ilustratorulu nostru i-a supriusu tocmai in momentulu, candu ei, asemenea jidoviloru asupr'a vestimentulu Mantuitorulu, voiescu să se imparta asupr'a *intereselor romane*, — deci tocmai in momentulu, candu ei voiescu să hotărăsca mesur'a, in care fiacare d'între dînsii are să dispuna asupr'a intereselor romane — *pentru sine*. Precum apare d'in ilustratiune, numai „*Hic Ioni*“ este presentatu in genu barbatescu, pentru că elu, alipitu catra barbatésca natia magiara, mai multu domnesce pr'in frumuséti'a sa barbatésca. — „*Haec Draguti'a*“ pare mai potrivit in genulu femeiescu, de ôre-ce blând'a lui anima și iubirea sa catra totu ce scilipesce, lu-apropia de acestu sesu. — „*Hoc-Mann*“ firesce! — nu pôte să fia presentatu decâtu in genulu neutru, — de ôre-ce nu se scie, — déca este elu romanu, rusu, eroatu, némtiu ori jidanu — L'amu presentatu fara capu, căci — capulu lui este *Schönbach*. — Fiindu *Hakmann* de câte-va dile și Metropolitu-cosmopolitu, ar' fi trebuitu să-lu asiediamu in medilocu: dar' noi, ne supusî usulu bisericescu, amu pusu pre celu mai demnu de respectu in medilocu. - - Pre parintele *Olténu* l'amu pusu in drépt'a, pentru-că dela elu totu-sî se pôte asceptá mai multu bine decâtu dela — scimu dela cine! —

### Arte-facturi și raritati pentru espusetiunea d'in Vien'a,

1. *O camilavca, d'in seclulu Dragutiei, ciurata cu ochi de vulpe și blanata cu pele de ôie.*
2. *O siatula plina cu eroi honvediesci — de pleu.*
3. *O parchia de cărți franceze, d'in tempulu republicei prime, in care regele este rosu de gónge negre.*
4. *Peria de dinti pentru dintii falsi, cu maneu de falca de fêta mare.*
5. *Unu cartonu cu bubône petrificate a unoru magiari, ce le au capatatu între muntii Ardéhului.*
6. *Unu colacu asiaticu, despre care dice academi'a d'in Pest'a, că acestu colacu a fostu o data próspectu.*
7. *O còda de vaca d'in cele sîapte vaci slabe, pre a caror'a talmacire a devenitu Iosifu celu frumosu ministru in Egiptetu.*
8. *O dóga d'in cad'a lui Diogene, ce miròsa a curechii stricatu.*
9. *Unu vulturu de plumbu cu ghiere clatinatòrie d'in Roman'a.*
10. *O parchia de ochielari de otielu, pr'in care s'a uitatu generalii austriaci la joculu d'in Koenigrätz.*

### Philo-logicu.

A se pre face prostu este cu multu mai greu, de cātu a fi intru adeveru prostu, — dice I o a n i.

### Calendariu pentru medicinisti.

Colegiulu de medicina d'in Parisu se ocupa de ast'a cestiune: Ôre atare femece fara prunci — avé-va fete ne roditòrie? !

### Ce va să insemne lucrulu politicu?

Cătiva tari de angeri de scapàmu vr'odata,  
A petrunde cātu lumea cea stricata  
Si-a ei misielia de-o vomu denunțiá:  
Vai atunci de noi și de ce vomu luá!  
Ne va face prosti și că nu scimu nemicu —  
Ce va să insemne lucrulu politicu!

Asîe de exemplu de cutezi a spune  
Că celu omu de statu își vinde-a sa natiune,  
Pre candu alta data elu o aperá:  
Dieu, ti-va respunde, și se va jurá,  
Că nu-e tradatoriu, dar' tu esci unu mogieu, —  
Și nu te pricepi la lucrulu politicu!

Apoi mai cunosc eu și unu secretariu.  
Ce sacra natiunei ultimulu creitariu;  
Dar' tempulu se schimba — Dînnulu seu e'n patu,  
D'in secretariu apoi éca-unu *renegatu*! . . . .  
Și de-i dîci, te face chiaru omu de nemicu; —  
Că-ci acést'a este lucru politicu!

Mai in colo éra unu pré santu pariute  
Lucra d'in poteri, că-ci e independinte;  
Dar' tempulu se schimba, famili'a cresce,  
Bravulu luptatoriu decade, potienesce, —  
De-lu infrunti, respunde: nu pricepi nemicu  
Ce va să insemne lucrulu politicu!

Colo mai departe unu june 'nfocatu  
Lupta pentru alu seu nému ca și unu barbatu,  
Dar' „tempora mutantur,“ elu e absolutu, —  
Eminentulu teneru d'odata e mutu.  
De-lu intrebti, ti-a dice junele calicu:  
Că elu, Dieu, incepe a fi politicu!

Mai la vale 'ncátva éca și-unu redactoru,  
Ce face cu fala p'alu natii — proclatoru,  
Dar' tempulu se chimba, — pung'a se golesce,  
Domnulu nostu d'odata grozavu regusiesce. . . . .  
Dar' nu ai cei dîce, nu Dieu chiaru nemicu,  
Că-ci și-acést'a-e frate lucru politicu!

Dar' ca să nu uitu eu — éca și-unu vladica,  
Ce ér' se pricepe multu la politica,  
Că-ci precandu venise, bănci nu cunoscea,  
Dar' acum' și 'n dosu le pôte calculá;  
Tempora mutantur — cei ce-ajungu vladici  
Eo ipso tréba a fi politici! . . . .

Și-asîe mii de casuri, in cātu nu-e mirare,  
Că adi fericirea e asîe de mare;  
Că-ci mai tóta lumea, și mare, și mica,  
Incepe să fia fôrte politica! ! . . . .

### Anunciu.

A se inavuti pre sém'a tierii — este idea bine nimerita. Deslucire mai apròpe sub *Lon-ay*.

## TANDA SI MANDA



T. Mando! scii tu cine pôte concede si purtá jucuti'a dupa lege?

M. Autoritatile judecatorești determinate pr'in art. de lege LIV. d'in anulu 1868. si domni jucuti de dare.

T. Pucinu cunosci tu legile de competinti'a jucutii. — Audi frate ce-ti spunu io: pop'a *Glagonu*, barbosu romanescu d'in tier'a ovesului, satulu „Salciiloru verdi,” inca se bucura de acestu dreptu alu concederei si purtarii executiunii, ca-ci elu cu curatorulu lui, numitu *Nicolae fiulu lui Trandafiru Frundia-Verde*, s'a dusu ieri la veduv'a reposatului *Cul'a Merga-inctu, An'a*, si pentru tacsele ingropatiunei barbatului ei i-au zalogitu si transferatu ei de ei 3. perini, si si pre icon'a santului Nicolae zugravita lunga *Ghier'a*. —

M. Ast'a este cu nepotentia, si a-nume pemnorarea santului Nicolae este si anticanonica. —

T. Asi'a este lucrulu, cum ti-lu spunu io, si pop'a *Glagonu* nu voiesce a dá objectele acestea pana veduv'a nu va mai platí de acum'a si tacs'a cununii ei *venitorie*. —

M. Vediu si io ca mare putere au popii pr'in tier'a „Ovesului“.

## Carnevalu.

Balulu romanescu d'in *Pest'a*, la care au luat parte si strainii d'in capitala, a decursu in cea mai buna concordia si petrecere animosa pana 'n diori de diua.

Fratii magiari a avutu ocaziune a se convinge despre nobil'a anima si ospitalitate, ce caracteriseza natiunea romana; ca-ci petrecura cu noi d'o impreuna intocma — ca a casa.

Si — ore nu e lucru evidentu, ca vin'a jace afara de noi, deca in societatile loru. — noi nu ne aflamu a casa? . . . .

— Cine e domn'a aceea — me intraba unu cunoscutu alu meu magiaru — care joaca „Roman'a“ cu atat'a maiestate?

— E un'a avocatasa d'in orasiulu T. . . . d'in Transilvania — raspunsei. —

Lucru necreditu ca intr'unu orasielu neinsemnatu sa se afle astfelu de matrone romane!

Tenerulu, care a arangiatu cotillionulu cu atat'a istetime, se scapa de comandaza o figura d'in dantiu numai in limb'a *unguresca*.

O domna ablegatasa, d'in A. demna a portá numele frumosu de romana, sare in medilocu si provoca astfelu pre arangiatoriu: „Domnulu meu; se pote, ca noi d'in nefericare nu pricepemu ungresce, balulu e romanu, binevoiesce a ni comanda — deca nu numai, celu pucinu si — *romanesce!*”

Porunc'a frageda fu intimpinata cu aplause prelungite d'in tote partile.

Joelu culusteriloru a pusu in uimire pre toti strainii, cari fura de facie. La fine mi-dice unu magiaru cunoscutu alu meu: Frate puneti 12 teneri, bravi cum sunt acestia, in fruntea unei oste romane, si astadi faceti „Daco-Romani'a“. Da, — i raspunsei, va fi lucru forte usioru, ca-ci pana acum'a e cascigata „*Hungari'a*“! . . . .

**Cineva d'in unghiu.**

## Anecdota.

Avea hurhunulu de tieganu unu calu orbu, singur'a proprietate, drepta ori nedrepta? nu e grigea noastra, de ajunsu ca l'a avutu, dara l'a perdutu, si multa vreme n'a datu de elu. Eca ca tieganulu se betegesce pre morte, bagusem'a de durere pentru perderea calului. Deci chiamá la sine pre celu mai mare fiu alu seu, Vasiesiu, si cu limba de morte face urmatoriulu testamentu: „Apoi sa o scii mai Vasiesiu, ca calulu meu perdutu — *deca-lu vei afla* —: ti-lu lasu tie; era *deca nu-lu vei afla*: ilu lasu la sfinta beserica!“

## Spre recomandatiune.

Fiindu-ca deputatii nostri dietali pr'in dese discursuri, cari le tienu in diet'a tierei si-au vatematu in mare parte organele de respiratiune: „Gur'a-Satulu“ s'a ingrigitu de tempuriu pentru evitarea unei bole de pulmoni la acesti deputati, si si-a procuratu unu numeru egalu cu alu deputatiloru dietali, de „*lacte moderne papagene, ori respiratori*“, inventati de anglesulu *Jeffrey*, cari sunt aprobati de cei mai insemnati medici, ca cei mai buni aperiatori ai organele respiratiunali, — pre carii ii recomanda deputatiloru dietali, spre apretiare si intrebuintiare cu cele mai moderate pretiuri. — La io daraburi se da unulu rabatu. — \*)

Depusulu „Gurei Satulu“.

## Spre imitatiune.

Spre sciintia si liniscirea conscientiei deputatului sinodului archidieceanu, dlui adv. *Ioanu Pop'a* d'in Mediasu, care in sedinti'a a III. d'in 6. Aprile 1871. a facutu propunerea, ca sa se prevode D. prot. P. Badila pr'in ven. consistoriu arch. ca tote venitele trase d'in aministratiunea protopresviteratului *Mercurei*, d'in tempulu in care s'a demandata de ven. cons. scrierea de concursu pentru alegerea de protopresviteru in acelu tractu, pana la nou'a scriere de concursu, sa le jertiesca pentru *infintierea unui fondu* protopresv. alu tractului *Mercurei*, si in casu candu n'ar face-o de voia buna, sa se constringa la acest'a, — aducemu fara neci o reserva la publicitate, ca dis'a propunere *satisfacendu-se pre deplinu* acestu venitu insemnatu *s'a transpusu deja comitetului protopresv. alu Mercurei spre aministratiune*. Dce Ddieu, ca si altii cari pre basea principului compatibilitatii oficieleru in erarchi'a noastra percipieza insemnate venite d'in mai multe isvode, sa urmeze esemplului de susu.

„Dla secretariatulu „Gurei-Satulu““

## Corectura.

*Celu ce nu voiesce de a dice: „Mane seu poimane si Mongoli'a s'a impedeatu si a cadintu“, — acel'a pote dice asde: „Noi, d'in indurarea lui Ddieu, stamu in preser'a unui evenimentu.“ . . . .*

\*) On. Redactiune a „Federatiunei“ este pretenesce rogata a primi, spre publicare, in rondur'le st. seu diuaru, acest'a recomandatiune despre nou'a si salatari'a inventiune, care si-trage originea d'in aceea tierra, carei'a avemu de a multumi nefast'a inventiune medicinale a vaccinatiunei. — „G. S.“

## Ghicitura ilustrata.



(Deslegarea: *trenca flenc'a si nemica.*)

Tr. — Cei sorióro, de saltezi asiá tare de bucuria, de mai stai sà esi d'in fire?

Fl. D'apoi cum, rogu-te, sà nu me bucuru? candu vedu, cã si directorulu dela scól'a sasésca de fetitie d'in *Sibiú Bellu* cu mare energia a intrevenu pentru emanciparea nóstra de sub starea inferioritatii in care ne-amn aflatu pana acuma si in care stare ne-au predominitu pre noi barbati cum au avutu chiefu si placere. Acum'a suntemu, asiá d'icendu, egalu indreptatite cu barbati nostri, cari inse si pana acum'a au cam trebuitu sà jóce câte odata pre sunetulu córdei nóstre. —

Tr. Vomu vedé unde ne va aduce si acestu evenimentu, pentru noi de mare importantia. D'in parte-mi nu pricepu, cá de unde si pana unde vomu fi noi emancipate. Ori dóra tu intielegi sub emancipatiune si aceea impregiurare, cã pre venitoriu, sà ni *férba* si spele *barbati si ei* sà ni legene si *crésca* copiii, precandu apoi noi ca emancipate sà mergemu la esercitiulu militariu cu honvedii.

Fl. Astu-feliu intielegu io emancipatiunea nóstra.

Tr. Frumósa intipuire posiedi tu despre emanciparea fameiloru! Te svatuescu, soro, sà remanemu noi pre lunga positiunea de dreptu obtienuta pana acum'a, si sà lasamu pre fantastii de emancipatori sã-si bata gur'a pana se voru saturá.

Fl. Io nu mai vreu sà sciu de tine, si apartienu strinsu la drepturile urmande pr'in odata realisat'a emancipare a femeiloru.

Tr. Cu Ddieu. Io nu te voiu invidiá sorióro.

## Dechiaratiune publica.

Subsrisulu me afiu indemnatu, spre aperarea numelui meu celu bunu si nepetatu, a declará publice tóte asertiunile Dnului A. *Tincu*, publicate in Nrulu 140. alu „Telegrafului Rom“, privitorie la alegerea prusacului juden *Wodianer*, la care multu me am ostenitu si io relative la persón'a mea, de necorespundietorie momentului presente, desi ele sunt cu bazea faptica, si a-ume, cã io d'in cele 3000 f. *dale protop. Nicolae Popoviciu nemicu nu am primitu*, ci me am multiimitu cu curtenirea, facendu cu *Leszai* visita peste visita lui *Wodianer*, pre care voiescu, ca selu tiena Ddieu la multi ani cu pace si cu *pung'a plina*?

Orasci'a, in diu'a reprezentatiunei lui „*Viola*“.

Celu vatematu pr'in „*Tel-Romanu*“  
in Nrulu 104 — 1872.

## Indreptare.

Subsrisulu mi iau libertate a cere indreptare pentru mistificarea numelui meu d'in „*Gur'a Satului*“, Nrulu 48. d'in 10 decembre a. tr. si a spune publice, cã pre subsrisulu, care sunt asiá de ferice a fi in cartiratu in primul etagiu alu scólei foste normale d'in *Campeni*, nu me chiama „*Svitzelu*“ ci „*Loitzelu*“. —

Pre lunga care remanu cu stima.

*Campeni*, in diu'a S. Nicolae.

Loitzelu m. p.  
jude reg.

## Tóc'a Redactiei si a Aministratiei.

➡ Toti acei'a, cari pentru anulu 1873. s'au abonatu cu pretiurile d'in anulu espiratu, sunt rogati, ca cãtu de curendu sà suplinésca costulu in conformitate cu conditiile de prenumerare d'in estu anu (a se vedé fruntariulu gazetei nóstre), cã-ci altu-feliu li se va opri tramite-rea diurnalului inainte de tempulu, pentru care au doritu sà fia abonati.

➡➡ Sà se ie a-minte, cã mai dispunemu de esemplarie complete dela inceputulu anului. Poftimu dara — etc. etc. etc.

➡➡➡ Éra restantierii, vulgo detorasii, nostri inca sà o scie, cã noi nu suntemu bancheri, pentru ca sà nu sentimu lips'a drepteloru nóstre parale, cari jacu de ani intregi pre a-fore in o suma enorma! Fia-li repetitele nóstre reclame o data de ajunsu, si mai gandésca ce-va si la propri'a loru onóre; cã-ci lucru de onóre este, domniloru, candu e vorb'a numai de o mica detoria de fi. 2—3. la singurateci. Aici scus'a seraciei nu mai are locu. Ci dá, indiferentismulu celu mai incarnatu! . . . .

Ne si tememu cã, — de va merge totu asié, apoi in scurtu tempu editorii si redactorii romani obosindu in multele sacrificii. — romanimea intréga de d'in cóce de Carpati va remanè fore vre unu diurnalulu.

O dicemu in generalu, cã-ci — precum suntemu informati — tóte diarele nóstre vegetéza numai, si eminamente anulu ncest'a au a fi scóse cu mari sacrificii, cã-ci indiferentismulu publicului facie de ori-si care d'intre ele au ajunsu dejã la culmea sa!

Pocaiti-ve dar' — ve rogãmu — pone ce nu bate césulu alu 12-le!

➡ Dupa ce, in mani'a insciintierei nóstre, de catra fórte multi insi totu-si ni se cere diariulu in credintia, si inca pr'in epistóle *nefrancate* (1), suntemu necesitati a o mai spune odata, cã, pacaliti in bun'a nóstra credintia, *pe viitoriu nu mai potemu dà nimeni'a diurnalulu in credintia neci pentru diumetatea costului macar!*

Déca dara unii domni nu ni potu dá unu spriginu materialu óre-care, nu ni faca pagube *neremitate* inca!

Lui *Bendaune*: Ghicitur'a e pre grea si pacinu glumétia. —

Lui V. — In dialogulu intre A. si B. asupr'a infintiarei unui non clubu, dupa ce enarezi fapt'a seriosu, inchiei cu o amenintiare catra conducatori nationali, acum' te intrebú: unde jace acutulu glumei: óre in naratiinne, séu in simpl'a amenintiare? — Dupa mine neci unde! Éra „*Junge-herrn-Ball*“ este pre bruscu.

Dlui A. in *Gratiu*: Comunicatulu DTele celu lungu inca nu l'ann cetitu de totu, cã-ci suntemu napaditi cu materialu d'in tóte partile. Incai de amu avé si *colectanti* atãtu de zelosi precum avemu colaboratori estranei!